

Datum
2022-01-19

Adress
August Palms Plats 1

Diarienummer
STK-2021-1362

Yttrande

Till
Näringsdepartementet

Remiss från Näringsdepartementet - Enklare regelverk för mikroföretagande och en modernare bokföringslag (SOU 2021:60) N2021/02580

Malmö stad anser att intentionerna med utredningens förslag, kopplade till förenklingspolitiken och tillsyn, är bra men anser att fler kontrollmoment inte är rätt väg att gå. Istället behövs stödjande strukturer med fokus på att stärka finansieringen för tillsynen och att nyttja digitaliseringens möjligheter. Malmö stad avstyrker förslagen om ökad statlig styrning för att öka efterlevnaden av förvaltningslagen och översynen av kommunallagen.

Malmö stad avstyrker förslagen om lättnader i bygglovsbestämmelserna men är generellt positiv till åtgärder som kan förenkla för mikroföretagande. Malmö stads remissvar begränsar sig till att avse de delar som berör dess uppgifter, det vill säga förslagen som rör lättnader i strandskyddsbestämmelserna i miljöbalken för små byggnader eller anläggningar respektive förslagen till lättnader i bygglovsbestämmelserna för de byggnader som omfattas av de föreslagna lättnaderna i strandskyddsbestämmelserna (*avsnitt 4.2.2* i betänkandet).

Yttrande

Av utredningen framgår att mikroföretagarna bland annat upplever miljöreglerna som särskilt betungande och att de gröna näringarna upplever att miljöregler och branschspecifika regler är mer betungande än vad andra branscher upplever. Malmö stad anser att dessa förhållanden måste belysas särskilt och att en utredning som ser över tillståndsprovningen med mera inom ramen för miljöbalken är önskvärd.

Utredningen föreslår utökad styrning för att efterlevnaden av förvaltningslagen ska öka. Här menar Malmö stad att det är fel väg att gå. Istället behövs en analys av varför myndigheterna inte kan leva upp till de krav som framgår av förvaltningslagen, till exempel vad gäller en smidig och enkel service. Analysens utfall får sedan styra behovet av åtgärder men inriktningen på åtgärderna behöver vara stödjande och inte innehålla fler kontrollmoment. Malmö stad avstyrker därför förslaget. Utredningen föreslår en utredning om hur kommunallagen kan uppdateras och moderniseras så att det förtydligas hur kommunerna ska arbeta med genomförandet av målen för bland annat förenklingspolitiken. Malmö stad vill här framhålla att en genomgripande översyn och förändring av kommunallagen gjordes för ett par år sedan och det är därför inte läge att återigen se över den. Malmö stad avstyrker förslaget.

Utredningen föreslår att regeringen ska ge Tillväxtverket i uppdrag att i en samordnande roll

tillsammans med Jordbruksverket, Livsmedelsverket, Naturvårdsverket och länsstyrelserna, utföra en behovsanalys för att ringa in vilka de upplevda problemen är för mikroföretag inom de gröna näringarna. Malmö stad bedömer även att representanter från kommunerna och näringslivet måste ingå i en sådan grupp.

Eftersom tillsynen bedöms vara en viktig del i arbetet för att nå målen i Agenda 2030 anser Malmö stad att finansieringen därför också bör vara en prioriterad fråga. Malmö stad anser därför att staten måste se över i vilken utsträckning myndigheterna faktiskt kompenseras för tillkommande uppdrag som staten lägger på kommunerna.

Malmö stad anser att en av de viktigaste utmaningarna när det gäller att skapa en effektiv och kvalitetssäkrad tillsyn i framtiden är att nyttja digitalisering som en möjliggörare. Här behöver staten ta ett helhetsgrepp om frågan och framför allt investera i den infrastruktur som krävs för att faktiskt dra nytta av digitaliseringens möjligheter. Digitalisering inom tillsynen kräver nationell samordning för att säkerställa god framdrift och resurshushållning. Detta område behöver stärkas och prioriteras i de statliga myndigheternas uppdrag.

Förslaget till lättnader i bygglovsbestämmelserna är oförutsebart för den enskilde, illa strukturerat och tar inte hänsyn till grannars intressen. Utgångspunkten för förslagen är att utredningen anser att det ställs alltför hårda krav på, framförallt, byggnadernas anpassning till kulturmiljön (s. 144 f) och att själva lovbestämmelserna är alltför omständliga för den som vill bygga i strandnära lägen eller ta befintliga sådana byggnader, exempelvis sjöbodar, i anspråk för nya ändamål (s. 145 f). Om det i stället är så att det är omständligheten i själva tillståndsprocessen som utredningen vill komma åt bör man i stället antingen göra justeringar i kraven på lov och anmälan, ändra förutsättningarna för att få ett sökt lov eller ändra de krav som ställs på handläggningen av ett lovärende. Utredningen har stannat vid att föreslå att det ska krävas särskilda skäl för att de byggnader som undantas från strandskyddet inte ska ges bygglov samt att särskilda skäl inte ska föreligga om den ändrade utformningen av byggnaden inte har en uppenbart negativ betydelse i förhållande till de syften som framgår i plan- och bygglagen. Vilka dessa syften är berörs endast översiktligt i betänkandet och då med hänvisningar exempelvis till plan- och bygglagens allmänt hållna portalparagraf. Med sådana oklara kriterier försvåras den eftersträvade förutsebarheten för den som vill bygga och dennes omgivning betydligt. Det blir inte heller tydligt hur de enskilda och allmänna intressena i 2 kap. ska vägas mot varandra i lovprövningen (vilket är kärnan i plan- och bygglagens systematik) eller vilka krav som då ska ställas på byggnadsverket enligt 8 kap. I sitt betänkande utgår utredningen från ett synsätt där plan- och bygglagen enbart syftar till att det offentliga ska bevaka allmänna intressen, såsom exempelvis hävdandet av tillgänglighets- eller kulturmiljöintressen, mot den enskilde fastighetsägarens vilja att använda och utveckla sin fastighet som fastighetsägaren själv vill. Utredningen förbigår då, anmärkningsvärt nog, att det kan finnas andra berörda enskilda intressen i form av grannar som helt enkelt inte vill bli störda av att det byggs en närliggande sjöbod för exempelvis en liten verkstad för båtmotorer, en glasskiosk, en servering, ett kontor, ett övernattningsrum, lokaler för båt- eller kajakuthyrning, salsafariverksamhet, fisketurism, små bad-, spa- eller bastuanläggningar eller lokaler för massage- eller yogaverksamhet, för att nämna några av de exempel utredningen tar upp som möjliga användningsområden för byggnaderna. Om då lov har getts med stöd av de föreslagna bestämmelserna är grannarnas möjligheter att med stöd av plan- och bygglagen förhindra att de utsätts för störningar klart begränsade. Därigenom begränsas även grannarnas möjligheter att hävda sitt egendoms- skydd. Förutom att den föreslagna bestämmelsen är svårförutsebar för både den enskilde och hans omgivning, är den rent strukturellt problematisk. Utredningen föreslår ett tillägg till de

bestämmelser som annars undantar vissa byggnader och andra åtgärder från bygglovspflicht, men utgår i tillägget från att den sjönära byggnaden som sådan är lovpliktig. Lättnaden läggs sedan i att det ska vara lättare att få det sökta lovet. Det här innebär en olycklig sammanblandning av lovplikten med förutsättningarna för lov. Vill man införa lättnader i lovplikten får man justera förslaget därefter, vill man däremot införa lättnader i förutsättningar för att få lov får man ändra de bestämmelser som reglerar det. Tillämpningen av den föreslagna bestämmelsen görs dessutom beroende av undantag i strandskyddsbestämmelserna i miljöbalken, samtidigt som strandskyddsbestämmelserna blir beroende av de så kallade attefallsbestämmelserna i plan- och bygglagen. Tillämpningen av de båda regelområdena riskerar då att flyta ihop på ett sätt som gör dem både oöverskådliga och svårförutsebara för såväl enskilda som tillämpare av lagstiftningen.

Därtill anser Malmö stad att författningsförslaget dessutom framstår som rent språkligt illa bearbetat och behöver ses över för att stämma överens med plan- och bygglagen i övrigt.

Ordförande

.....
Katrín Stjernfeldt Jammeh
.....

Sekreterare

.....
Anna-Lena Alnerud
.....

Moderaterna reserverade sig mot beslutet och avser lämna in en skriftlig reservation.